

VELKÁ FATRA KRÍŽNA

Pavol Chrenčík, foto: autor

Štrková nuda z Harmanca až po Kráľovu studňu neprináša žiadne „vzrúšo“. Ako výstupovka v pohode, no so zvyškom trasy sa nedá zrovnať.

Ten čas nastal presne v prvý septembrový deň a poriadnou porciou terénu sme oslávili sviatok našej prapodivnej ústavy. Stabilné počasie diktuje záveru leta dokonalé bajkové podmienky, aké sa len tak nevidia. Ani to najnotorickejšie blato neprežilo maratón teplých

➤ Ani neviem, ako dlho sme sa chystali na dnešnú lahôdku. To sa snáď dá počítať na roky, ale nie nadarmo sa hovorí: všetko si musí nájsť ten správny čas, aby vyšlo na sto percent.

Noha = istota – pripravená zasiahnuť v prípade núdzového zoskoku.

dní bez zrážok a tak ako držia drápy tlstých pneumatík v najrozbitejších pasážach sa nám po škaredom júli ani nesnívalo. Podťe sa teda pozrieť na stredoslovenskú mountainbikovú perlu do pohoria Veľkej Fatry na jej najvyššie končiare Ostredok a Krížnu.

Po dlhej dobe manželka Vladiaka povolila reťaz z guľou na jeho nohe a starý známy z našej „karpatskej“ zostavy sa prikmotril k našej otrlej dvojici. Keďže nám zahynul Jelínek (Paedrovo expedičné auto spustilo definitívnu deštrukciu na výlete v Lichtenštajnsku) museli sme riešiť pálčivú otázku odvozu

za pochodu. Keď sa traja chlapi dohadujú na poslednú chvíľu, je to horšie ako tri ženy – to myslím vážne. Naš logistický tím skomponoval prepravný zlepenec priam presne podľa teórie chaosu. Paedr z Trenčína letel požičať do Piešťan starú „feldu“ a takto sme sa dostali do Žiliny, ale len dvaja. Pravdepodobne neexistuje možnosť napchať sa do nekombi verzie s tromi endurami, preto Vladiak zobral na poslednú chvíľu z Dubnice jeho auto a stretávame sa v Žiline. My sa nakladáme k nemu a výsledok je ten, že do Harmanca sa prepravíme s ním. Je to komplikovanejšie, ako by človek čakal, no účel svätí prostriedky. Sme tu? – Sme, tak niet o čom... GPS-ka je naprataná trasou,

Svahy Krížnej s výhľadom na obe Veľkú aj Malú Fatru.

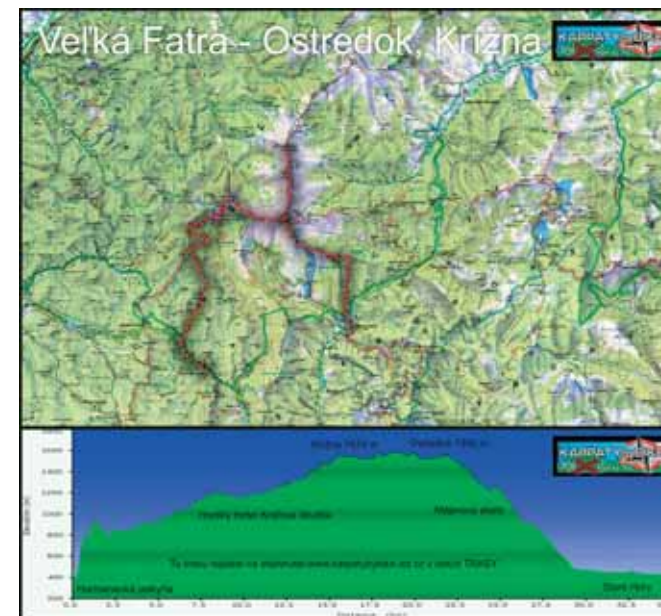

ktorú som naklikal ešte doma. Podľa komputru to bude na začiatok fajné stúpaníčko s prevýšením tisícdivsto metrov. Fúj, to už len hnusno znie, čo potom bude reál? No reál je presne taký, aký zodpovedá číslam. Odbočka z hlavnej cesty pri Harmaneckej jaskyni je viditeľne označená demotivujúcim nápisom Kráľova studňa 16 km. Reál je trinásť s krutým začiatkom.

Dnes mám po prvýkrát nahodený rockring s dvojprevodníkom. Pri sklonoch v tomto stúpaní najväčšiu placku nebudem potrebovať ani náhodou. Chlapci začali dupať „velice“ rezko, až tak, že sa nevie GPS chytiť s družicami. Radšej zastavím a doprajem nespokojnej krabičke čistého výhľadu. Hneď to prístroj ocenil a zvesela začal navigovať. Popravde povedané, stratiť sa po Kráľovu studňu je nemožné, ani v tme a hmle zároveň. Stačí sa držať šotolinovej cesty a je to. Na prípadných odbočkách je vždy smerovník. Nás hneď zo začiatku trhli borci na úzkych plášťoch, jeden dokonca na cestáku. V duchu si hovorím, že to nemôže myslieť vážne.

NA TOPOMAPE SÚ VRSTEVNICE
NALEPENÉ NA SEBE JAK NAIVNÉ
ŠTYRIDSIATNIČKY V PRVOM RADE NA
KONCERTE MICHALA DAVIDA.

Jeho nadšenie nevydržalo dlho a do kilometra sme im to vrátili. Obdivuhodný výkon týchto chlapov, keď som videl, ako im prešmykujú v strmákoch kolesá pod záberom, neveril som, že vedeli do čoho idú. Nuž, ale záznaky sa dejú každý deň a ako sme si popíjali pivo hore v bufete, tak sme zbadali bojovníkov blížiacich sa k cieľu. Nechápem presne, prečo sa takto trápili, ale klobúk dolu. Ešte musím poznamenať, že tak nudný výšlap sa len tak nenájde. Krútenie bez štipky zábavy zo spodku až po bufet.

Podľa viacerých domácich tu často striehnu ochranári na bajkerov a je rozumnejšie zvoliť jazdu v pracovnom týždni, kedy je menšia šanca byť otočený späť. My sme mali šťastie a zvesela sme sa rozbehli smerom po čer-

venej značke na Krížnu (1574 m). Úsmevy zamrzli hneď pri prvom stúpaní. Sklon budí rešpekt a deptá psychiku. Krútim na najľahšom a pomaly obiehame tlačiacich XC-čkarov. Najstarší hovorí „máte môj rešpekt“ – „hmmm, kámo, keby si ty vedel, že som tesne pred infarktom, a dupem len preto, že nikto z nás nezodol, možno by si toľko nechválil...“

Výhľady sa začali pekne otvárať a stúpanie na Krížnu po krátkej rovinke prikladá do kotla ďalšie výškové metre. So zaťatými zubami točím pedále a ventilujem tak, že nedokážem ani nadávať. Enduro s položenou geometriou sa v najprudších pohupoch vzpiera a nebyť možnosti zníženia vidlice dávno ležím prevrátený na chrbte. Chvála pánu bohu, že to ktosi vymyslel. Našťastie

je vrchol s vysielacom na dohľad a už je vidno traversík v trávě zarezaný do svahu smerom k najvyššiemu veľkofatranskému kopcu. Hrebeňový masív je úplná holina, bez stromov. 360 stupňová panoráma je samozrejmosťou.

S Paedrom rozoberáme, že tie hrebene v Karpatском oblúku sa na seba podobajú jak vajce vajcu. Či už je to na Ukrajine (Svidovec), či v Srbsku a Bulharsku (Stará planina) alebo v Rumunsku je to rovnaký geologický rukopis. Chytiť tu v letných horúčavách búрку, znamená nedobrovoľne vyhrať konkurz na hromozvod. Nám sa troška mračí, ale potvrdzuje sa staré známe „z toho mráčka nezaprší“. Kopce ešte nepovedali posledné slovo a na pohľad relatívne málo zvlnený profil preverí niekoľkými prudkými výšvihmi, najkvalitnejší je isto na kopec Frčkov. Za ním to je na Ostredok (1592 m) pár minútiek krásnym singlovým traversom s pohodovým sklonom. Aj keď nehádže pod kolesá žiadne prekážky, Paedr ekvilibristicky preletuje rajdy pri frajerení pred mojím objektívom. Rehocem

„Konečne na Zemi, z veľkej výšky nazriem“ akoby zanôtil Richard M..

sa z chuti, predsa škodáci sa radujú z takýchto kúskov najradšej. Na vrchole už „vegetí“ jeden bajker a my sa s ním pri „vyžieraní zásob“ dávame do reči. Má v pláne to strihnúť dolu po zelenej, smerom do Gaderskej doliny. Môj zrak sa vekom horší do diaľky, no ešte dokážem spoznať na sever Veľký Choč nad Ružomberkom a na západ komplet Lúčiansku Malú Fatru s Martinskými Hoľami aj Klakom nad Prievídzou. O Nízkych Tatrách sa netreba zmieňovať vôbec, tie sú na skok. Podľa vrstevníc to vyzerá na poriadne zdvihy, čo by sa nám páčilo, no auto je v Harmanci. Prekonávať

asfaltový Šturec na 2,4-kách sa mi moc nechce a držíme sa pôvodného plánu vrátiť sa naspäť na Krížnu a z nej pustiť to dole po modrej značke. Tá istá trasa z Ostredku na Krížnu smerom späť je určite jednoduchšia a zaberie aj menej času. Po nej nastane to, prečo sa oplatí vytrepať sa na endurách až sem.

Dlhý a naozaj rýchly zjazd po bočnom hrebeni cez vrch Liška až ku Majerovej skale. Maximálka tu môže byť slušná a treba dávať pozor na turistov, čo sa určite oplatí. Asi nikto by nebol nadšený, keď mu spoza chrbta preletí borec v päťdesiatke... Takisto

turisti, by mohli urobiť službu nám a chodiť po chodníku, ako sa sluší i patrí, a svojich štvornohých „čoklov“ si uviazať na vodítko. Aj napriek pár gentlemanským príbrzdiam pre výletníkov, si zjazd užívame plnými dúškami. Jemné zákruty v rýchlosti majú rytmus a nútia presne korigovať smer medzi viacerými stopami. Jedna ma predsa len prekvapí a vyletujem v dlhom drifte von, stačí pustiť brzdy a bajk si našiel cestu späť. Behom chvíle zosadáme pod fotogenickou Majerovou skalou (1283 m). Jedinou nevýhodou je nutnosť preniesť bajk po nezjazdnom úseku cez jej masív.

Extra prudký zjazd preverí prácu s ťažiskom.

Modrá značka pokračuje do dediny Staré Hory a to je presne náš smer. Po Majerovu skalú to bolo „hardtail friendly“ teraz sa sklon podstatne zlomí a nasledujú niektoré freeride pasáže. Maratónci a XC jazdci radšej volia žltú značku cez zjazdovku ešte zo spomínanej Líšky. Na topomape sú vrstevnice nalepené na sebe jak naivné štyridsiatničky v prvom rade na koncerte Michala Davida. Singel sa krúti v prudkých točkách a niekedy sa zdá, že sa tam ani nedá vopchať, ale stačí dať zadok za sedlo a nejako to pomaličky spustiť dole. Okrem jedného neriešiteľného úseku je to zábava a atakovanie vlastnej guráže. Aj tá najmenšia chyba je potrestaná preletom. Mňa

Ostredok - najvyšší „Veľkofatranec“ - 1592 m.n.m.

Karpatské hrebene sa na seba podobajú ako vajce - vajcu. Stačí pozrieť naše výlety z Ukrajiny a Balkánu - je jasné, že za tým stojí ten istý architekt.

Majerová Skala 1283 m, za ňou úplne vzadu Nízke Tatry - tam sa pozrieme nabadúce, a že bude čo pozerat!

katapultovalo dvakrát a to som ani nestihol zaregistrovať, ako tak pomaly vstávam z vysokej trávy počujem praštie konárov a zopár nežných slov. Z húštiny sa vynorí deväťdesiat kíľ svalov zvaných Vladiak. Ukazuje helmú ako mu zachránila hlavu, keď to napral kolmicou do stromu, no ja som to videl jasne a suchý strom zramoval, ako by to bola umelohmotná vianočná jedlička. Bratku, teba tu vidieť ochranári, ako im tu kosíš porast, mal by si prednášku. Pády patria k ťažkému terénu, o tom nie je pochyb, tak ako k národnému parku popadané stromy. Po celej

trase je to do desať, z toho jeden naozaj mega macek, hovorím to popredu. Je pravdepodobne utópiou predstava, že bajkeri by v rámci prečistenia trialu, ho mohli na oplátku beztrešne využívať spolu s ostatnými návštevníkmi Národného parku. Pokiaľ to nezvláda turistický klub zabezpečujúci značenie, viem, že bajkeri by radi podali pomocnú ruku a pomohli odpratať zopár padlých stromov,

Krátky traverzík pred brutálnym padákom (len pre nezachrániteľné kusy AM a EN bikerov).

PÁDY PATRIA K ŤAŽKÉMU TERÉNU, O TOM NIE JE POCHÝB, TAK AKO K NÁRODNÉMU PARKU POPADANÉ STROMY.

Úzka skratka k hrebeňu tesne pod vysielačom našej chrabrej armády (len tak medzi nami - Paedr je guma).

ako sa to deje v zahraničí (česť výnimkám, ktoré existujú aj u nás). Tento perfektný a dlhý singel by ti to zaslúžil. Ako stráca nadmorskú výšku, znižuje sa aj technická obtiažnosť a zvyšuje rýchlosť. Opäť nechýba ukázkový flow, až po zväžnicu na ktorú

sa chodník napojí. Až tu dolu stretáme prvých turistov, ďakujeme im za uvoľnenie stopy a rútime sa dolu znova po chodníku (modrá značka sa odpojila dolava zo zväžnice do lesa). V rýchlych zákrutách na sypkom podklade cítiť, ako bajk slabúčko driftuje na pokraji adhézie.

Podvedome pozerám, kde je Paedr, ktorého sa obvykle snažím držať a teraz ho nevidno. Na ďalšej križovatke zosadám a vytáčam jeho číslo, predsa len sa mohlo čokoľvek stať a jeho frajerke by sme nevysvetlili, že sme ho tu nechali napospas medveďom... Našťastie

cez mobil vysvetlí situáciu (prerezal plášť a snaží sa to dať do funkčného stavu). Ako tak telefonujem zbadám na svojej zadnej gume ten istý problém, sakra po koľký krát sú pretrhnuté, rozrezané a ja neviem čo ešte? Minule som sa na to sťažoval z poľskej Policie a teraz majú plášte znova podobný problém. Slovenské hory sú pre fajnovú „dojčlandskú“ gumu príliš tvrdý oriešok. Nakoniec sa stretávame všetci v pojazdnom stave a letíme dolu až do Starých Hôr, pár minút po asfalte v slušnom tempe sa dá zvládať aj s dvojprevodníkom (36 zubov). Pocitovo mi to pripadalo ako vpredu na najväčšej placke a vzadu tretia najťažšia. Čiže nič strašné sa nedeje a rockring namiesto veľkého prevodníku zľahčuje prejazd cez kmene a balvany (zuby prevodníka sa zasekávajú) a zvyšuje svetelnosť stredú bajku, prosto, kto má terén ako sme si dnes predstavili naozaj rád, nemá dôvod váhať.

Veľká Fatra je skutočne vynikajúcou destináciou pre horských cyklistov a desiatky prudkých zjazdov a ešte krutších výšľapov by nemali nechať poriadne spať pravoverných bajkerov, pokiaľ toto stredoslovenské pohorie neokošujú v sedle vlastného baju. Aby bolo všetko na poriadku, zastavujeme sa v kolibe na pivo a halušky pričom stihnem preseknuť dušu na zadnom plášti. Dohodneme sa, že na tých päťsto metrov sa mi to neoplatí opravovať a ostane pokiaľ pre mňa nepríde Vladiak s autom. Z päťsto metrov bolo nakoniec osem kilometrov do kopca, pretože som zle pozrel do GPS... Mali ste vidieť Vladiakov výraz ☺. Stretneme sa v teréne! ✖